

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Martiny Küchlerové a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **L. T. S.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2024, č. j. 4 A 18/2023 - 60,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

### Odůvodnění:

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 23. 3. 2023, č. j. OAM-11308-31/PP-2022, zamítlo podle § 87e odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena lhůta 35 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území České republiky. Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí odvolání, které žalovaná rozhodnutím ze dne 8. 6. 2023, č. j. MV-77434-4/SO-2023, zamítla.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 19. 4. 2024, č. j. 4 A 18/2023 - 60, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Městský soud nejprve uvedl, že pro posouzení věci je rozhodné znění § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, který představuje transpozici právní úpravy obsažené v čl. 2 odst. 2 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES, o právu občanů EU na volný pohyb. Z těchto ustanovení vyplývá, že pro kladné rozhodnutí o žádosti cizince je nutné, aby se jednalo o 1) potomka nebo předka občana EU, anebo

potomka nebo předka manžela občana EU, a zároveň 2) aby byl tento cizinec z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU či jeho manželem nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ČR.

[4] Městský soud pak konkrétně konstatoval, že žalobce opakovaně uvedl, že se cítí být rodinným příslušníkem své dcery. Správní orgán I. stupně se však přesto pro úplnost zabýval i otázkou, zda podmínky závislosti dle § 15a odst. 1 písm. d) mohou být splněny též ohledně syna žalobce. Správní orgány a následně i městský soud vyloučili závislost žalobce na jeho zletilých dětech, zejména pak dceři, ve vztahu ke které žalobce svou žádost podával. Městský soud zdůraznil, že žalobci nic nebrání ve výdělečné činnosti (byť je propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody). Žalobce je vlastníkem bytu v Ch., ve kterém nebydlí (ani jeho rodina) a který tedy může využít k řešení své materiální situace, a to ať už k příjmům z pronájmu či prodeje bytu. Žalobce sám vypověděl, že s manželkou mají určité úspory na jejím účtu, totéž vypověděla i dcera, která navíc uvedla i odhad výše těchto úspor (4 miliony korun). Žalobce i jeho dcera v řízení vypověděli, že nájemné (kolem 16 000 Kč) a poplatky za služby spojené s užíváním bytu, kde rodina žije, hradí manželka žalobce. Žalobce pak uvedl, že jej živí spíše manželka, která pracuje v potravinách, dcera mu dává menší finanční obnos v maximální hodnotě 500 Kč týdně „na přilepšenou“, což potvrdila i dcera žalobce. Městský soud tak ve shodě se správními orgány uzavřel, že nemůže být splněna podmínka závislosti žalobce na jeho dceři, neboť finance od dcery nepředstavují takový významný zdroj pro žalobce, bez kterého by nebyl schopen pokrýt své základní životní potřeby, žalobce živí spíše manželka. V řízení tak bylo dostatečně prokázáno a odůvodněno, že žalobce není osobou závislou na výživě od své dcery.

[5] Dále městský soud zdůraznil, že žalobce opakovaně uvedl, že se cítí být – stran podané žádosti a jejího posouzení – rodinným příslušníkem své dcery. V tomto směru svou žádost po výzvě žalované vyjasnil a jako jedinou osobu, na kterou má vazbu označil svou dceru. Výslech syna žalobce správní orgány s ohledem na výše sumarizovaná skutková zjištění neprováděly, správnost tohoto postupu městský soud potvrdil s tím, že výslech syna žalobce by byl za dané situace nadbytečný.

[6] Městský soud se zabýval i námitkou týkající se zdravotního stavu žalobce – ten tvrdil svou závislost na péči rodiny s ohledem na diagnózu, kterou dokládal zprávou praktického lékaře. Městský soud uvedl, že dle lékařské zprávy ze dne 9. 8. 2022 má žalobce vysoký tlak, na který bere léky, prodělal operaci srdce v roce 2014, má ischemickou chorobu srdeční a má doporučenou dlouhodobou péči rodiny a nutný doprovod v MHD. Městský soud tuto zprávu posuzoval v kontextu provedeního dokazování, v němž výsledkem žalobce a jeho dcery bylo zjištěno, že žalobce při běžných činnostech a dopravě po městě doprovod nepotřebuje, zjevně je schopen zaměstnání i výkonu domácích prací, dcera jej po městě někdy doprovází z důvodu jeho špatné orientace v neznámých lokalitách, nikoli z důvodu zdravotního stavu. Městský soud k tomu uvedl, že ani samotnou zprávu by nebylo možné považovat za dostatečně podrobnou a odůvodňující nutnost soustavné péče o žalobce ze strany druhé osoby. Z provedeního dokazování jednoznačně vyplynulo, že žalobce není skutečně závislý na nutné péči ze strany jiné osoby, přičemž ani z faktického hlediska mu taková péče není jeho dcerou poskytována.

pokračování

[7] Městský soud zdůraznil, že z hlediska předmětu řízení není rozhodné, pokud by žalobce potřeboval doprovod pouze při dalekém cestování, neboť se jedná o jednorázovou aktivitu spojenou s vycestováním, přičemž smyslem institutu přechodného pobytu rodinného příslušníka občana EU je umožnit pobyt v České republice osobám vyživovaným či jinak závislým na soustavné nutné péči jejich rodinných příslušníků – občanů EU.

[8] V neposlední řadě se městský soud zabýval námitkou týkající se nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života žalobce. Městský soud nejprve připomněl, že zákon o pobytu cizinců obecně nestanoví pro případ, kdy žalovaná zamítá žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu cizince z důvodu, že cizinec není rodinným příslušníkem občana EU, povinnost posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí dle § 174a téhož zákona. Nicméně judikatura správních soudů tento požadavek vznesla.

[9] Správní orgány se však s námitkou nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce vypořádaly dostatečně a přezkoumatelně, vyšly z judikatury správních soudů, dle které neudělením pobytového oprávnění může jen zcela výjimečně dojít k nepřiměřenému zásahu do soukromého života cizince. Žalobci nebyl udělen zákaz pobytu na území, správní orgány přihlédly k tomu, že žalobce disponoval od roku 2003 povolením k trvalému pobytu na území ČR, které však pozbyl v důsledku odsouzení pro trestný čin, do aktuální situace se tedy dostal v důsledku vlastního jednání, minulých 20 let pobýval v ČR, ale většinu svého života strávil mimo území a poslední léta byl ve výkonu trestu odnětí svobody. Děti žalobce jsou již dospělé a studují vysokou školu, nejsou na žalobci závislé a nebyla prokázána ani závislost žalobce na nich, manželka je ekonomicky aktivní, není českou občankou, je její svobodnou volbou, zda bude žalobce následovat. Z hlediska zdravotního stavu překážky ve vycestování žalobce nenamítal, doprovod při cestě do země původu může žalobci zajistit jeho rodina, kdy minimálně manželka do Vietnamu cestuje (byla tam v době probíhajícího správního řízení). Městský soud závěrem uvedl, že žalobce žádné zvláštní podklady k hodnocení přiměřenosti nedoplnil.

[10] Proti rozsudku městského soudu podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[11] Kasační stížnost je dle stěžovatele přijatelná, neboť došlo k zásadnímu pochybení městského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Toto pochybení spatřuje v tom, že městský soud nesprávně posoudil splnění podmínek pro vyhovění jeho žádosti, neboť vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

[12] Stěžovatel namítá, že žalovaná i městský soud neprovedly výslech syna stěžovatele, který byl nezbytný za účelem objasnění osobních a rodinných vazeb stěžovatele. Konkrétně pak jeho postavení jako rodinného příslušníka občana Evropské unie a za účelem vymezení intenzity zásahu do základního práva stěžovatele a jeho rodinných příslušníků na respektování soukromého a rodinného života. Správními orgány tak nebyl zjištěn skutkový stav v rozsahu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje § 3 správního řádu.

[13] S výše uvedeným souvisí i nesprávné hodnocení jednotlivých důkazních prostředků ze strany správních orgánů, zejména pokud jde o zdravotní stav stěžovatele. Stěžovatel dále namítá, že ze zprávy jeho praktického lékaře vyplynulo, že trpí ischemickou chorobou srdeční a vysokým krevním tlakem. Proto mu byla doporučena dlouhodobá péče rodiny a doprovod při cestování a jiných aktivitách. Tyto závěry ale správní orgány a městský soud vyvracely s odkazem na výsledky stěžovatele a jeho dcery a průběh jednotlivých pobytových kontrol.

[14] V neposlední řadě stěžovatel namítá i to, že žalovaná nedostatečně a nesprávně posoudila přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele a obdobně si počínal i městský soud. Stěžovatel pobývá v České republice od roku 1988, obě jeho zletilé děti se narodily v České republice a v zemi původu nemá žádné zázemí. S ohledem na jeho zdravotní stav je problematické cestovat do země původu. Všechny tyto aspekty správní orgány, ale i městský soud bagatelizovaly.

[15] Žalovaná uvedla, že nepovažuje kasační stížnost za přijatelnou a navrhla její odmítnutí pro nepřijatelnost. Odkázala na obsah svého rozhodnutí a obsah rozsudku městského soudu.

[16] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Přijatelnost je obecně dána v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále přijatelnost zakládá rovněž zásadní pochybení krajského (resp. městského) soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (blíže viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz)). Ani jednu z těchto situací Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci neshledal. Pro úplnost lze dodat, že uvedená judikaturně ustálená kritéria přijatelnosti kasační stížnosti, vycházející z citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (viz výše rovněž odkazované usnesení č. j. 9 As 83/2021 - 28).

[17] Stěžovatel považuje kasační stížnost za přijatelnou, neboť městský soud vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Pokud by se městský soud dopustil namítaného pochybení, mohl by to být důvod přijatelnosti kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud se však s tímto stěžovatelovým tvrzením neztotožňuje. Předně uvádí, že městský soud napadený rozsudek řádně odůvodnil a vypořádal se s podstatou žalobní argumentace, a napadený rozsudek je tedy přezkoumatelný.

[18] K otázce, koho lze považovat za vyživovanou osobu ve smyslu Směrnice, se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 1. 2017, č. j. 5 Azs 224/2016 - 47, kde uvedl, že: „Pro závěr, zda se jedná o vyživovaného cizince, je třeba posoudit veškeré individuální okolnosti daného případu, tzn. faktickou situaci stěžovatelky, zda je či není s ohledem na svou ekonomickou a sociální situaci schopna uspokojovat své základní potřeby a zda je stěžovatelce občanem Evropské unie poskytována nezbytná materiální pomoc, bez které by své základní

pokračování

*životní potřeby nebyla schopna zajistit.*“ K tomu shodně rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Azs 114/2018 - 49.

[19] Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) je stavem závislosti na předkovi či potomkovi stav, kdy *„rodinný příslušník příslušníka Společenství usazeného v jiném členském státě ve smyslu článku 43 ES nezbytně potřebuje materiální podporu od tohoto příslušníka Společenství nebo jeho manžela či manželky k tomu, aby mohl uspokojovat své základní potřeby ve státě svého původu nebo ve státě svého posledního pobytu v okamžiku, kdy žádá o připojení se k uvedenému příslušníkovi Společenství“* (rozsudek SDEU č. C-1/05, ve věci *Yunying Jia v. Migrationsverket*). Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 23. 2. 2023, č. j. 2 Azs 3/2022 - 50, doplnil, že: *„Musí jít tedy o uspokojování potřeb základních, takových, bez jejichž uspokojení by stěžovatelka nedokázala v zemi původu žít. Měřítkem přitom nejsou životní standardy v České republice, nýbrž v zemi původu. Potřeba materiální podpory musí být nezbytná, což znamená, že nesmí existovat jiný dostupný zdroj, z něhož by šlo základní potřeby ve státě původu uspokojit (například sice na poměry České republiky velmi skrovný, avšak v zemi původu k uspokojení tamních základních potřeb ještě dostačující důchod).“*

[20] Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v řízení o žádosti leží primární povinnost jednat aktivně na žadateli, nikoliv na správním orgánu, a to i ve vztahu k pobytovým věcem cizinců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2015, č. j. 3 Azs 162/2015 - 43, ze dne 29. 8. 2016, č. j. 7 Azs 99/2016 - 36 a ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017 - 36). Je především na žadateli, aby shromáždil a předložil správnímu orgánu I. stupně potřebné podklady pro rozhodnutí. Jestliže tak neučiní, svědčí to o jeho nečinnosti či neochotě poskytnout správnímu orgánu I. stupně součinnost (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2018, č. j. 7 Azs 371/2018 - 29, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 - 115, ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 249/2018 - 57).

[21] Městský soud shrnul, že stěžovatel v prvostupňovém řízení navrhl provedení důkazu případně též výslechem svého syna, přičemž správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí výslovně neuvedl, proč tento důkaz neprovedl. Je to však zřejmé z kontextu daného rozhodnutí, kdy stěžovatel svou žádost vztahoval výlučně ke své dceři a provádění výslechu syna tak bylo nadbytečné. Stěžovatel ve vyjádření se k podkladům ze dne 7. 2. 2023 nenavrhoval doplnění dokazování o svědeckou výpověď syna, ani v odvolání neprovedení výslechu syna neuplatnil jako odvolací námitku, námitky směřoval výlučně k tomu, že je rodinným příslušníkem občana EU - svojí dcery.

[22] Stěžovatel rovněž namítá nedostatečné posouzení jeho zdravotního stavu, ze kterého dovozoval závislost na péči jeho rodiny. Obsahem lékařské zprávy praktického lékaře stěžovatele se však městský soud podrobně zabýval, a to konkrétně v odstavcích 50 až 55 jeho rozsudku.

[23] Stěžovatel dále namítá nepřiměřenost dopadu rozhodnutí žalovaného do svého soukromého a rodinného života. Uvádí, že na území ČR pobývá již od roku 1988, disponuje zde stabilním sociálním a ekonomickým zázemím, pobývají zde jeho manželka a jeho děti, v zemi původu nemá žádné zázemí a žádné vazby, nesplňuje podmínku trestní zachovalosti, a tedy nebude mít možnost získat pobytové oprávnění.

[24] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu představuje daleko méně závažný zásah do práv jednotlivce než rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu či rozhodnutí o správním vyhoštění. Proto se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011 - 65, ze dne 9. 11. 2011, čj. 9 As 71/2010 - 112, či ze dne 6. 8. 2013, č.j.8 As 68/2012 - 39; a nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11).

[25] Zákon o pobytu cizinců obecně nestanoví pro případ, kdy žalovaná zamítá žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu cizince z důvodu, že cizinec není rodinným příslušníkem občana EU, povinnost posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí dle § 174a téhož zákona. Správní orgány se v návaznosti na námitky stěžovatele tímto posouzením přesto zabývaly, a to v rozsahu možného porušení čl. 8 Úmluvy; správní orgány takovou povinnost s ohledem na čl. 8 Úmluvy mají tehdy, pokud cizinec vznesl konkrétní námitku nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého či rodinného života a zároveň jím tvrzená nepřiměřenost není již na první pohled nemyslitelná či jen zdánlivá (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 262/2019-31, ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 83/2015 - 31, ze dne 7. 12. 2016, č. j. 1 Azs 273/2016 - 29, č. 3536/2017 Sb. NSS, ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017 - 35, nebo ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018 - 30). Městský soud v projednávané věci vycházel z výše citované judikatury. Jeho závěry vyslovené v odstavcích 59 až 62 odůvodnění rozsudku nelze označit za nelogické či excesivní.

[26] Nejvyšší správní soud nezjistil zásadní pochybení městského soudu při výkladu hmotného či procesního práva a současně dospěl k závěru, že stěžovatel nepředestřel žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku kasační soud nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu.

[27] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že neshledal žádný důvod přijatelnosti kasační stížnosti, a proto ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[28] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz usnesení ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. září 2025

pokračování

Mgr. Radovan Havelec  
předseda senátu